

SOSYALDEMOKRAT HALKÇI PARTİ BEŞİKTAŞ

15.04.1992 ÇARŞAMBA GÜNLÜ YEREL YÖNETİMLERİN 3. YILINI DEĞERLENDİRME TOPLANTISINA SUNULAN GÖRÜŞLER

Doç.Dr. Erol KÖKTÜRK

Bu toplantıda 3 yılın değerlendirilmesi amaçlanıyor. 1989-1992, aradan 3 yıl geçmiş. Bu 3 yılın sonunda geldiğimiz noktada biz, halen yerel yönetimlerimizi, belediyelerimizi tartışmak durumundayız. Bir noktadan yola çıkarak biraz geriye gidip, sonra bugüne dönmek istiyorum,

Basından öğrenebildiğimiz kadarıyla. Merkez Yönetim Kurulu bu aralar belediyelere bir genelge gönderecekti. Bu genelge ile ilgili haberi gazetede okuduğumda, ben bir istemi fazlasıyla yadırgadım. Şöyle deniyor bir maddesinde; “Görevi devralmadan önceki yönetimlerin yolsuzluk ve suistimalleriyle ilgili dosyaları ivedilikle hazırlayıp genel merkeze iletmeleri sağlanmalıdır”,

Aradan 3 yıl geçmiş, biz geçmişle ilgili hesaplaşmamızı halen bitirememişiz. Kuşkusuz o dönemle ilgili birçok karar bizleri rahatsız etmektedir. Ve bu kararlardan bazılarının sonuçlarıyla ilgili olarak yapılacak bir şey de kalmamıştır. Uyum Sitesi'nin uyumsuzluğu üst yargı organlarınca tescil edilmesine karşın bunların yıkılması konusunda kararlı davranılabilmekte midir? Boğazdaki imara aykırı yapılaşmalar, kentin kimliğine yönelen Swiss Otel, Park Otel, Conrad Otel v.b. yapılar için bundan sonra ne yapılabilir ki?

Örneğin Park Otel olayında, anakent ayrı telden, parti başka biçimde, ama Beyoğlu Belediye başkanı bambaşka biçimde davranmakta, sonuç da pek değişmemektedir.

Bunlar sonuçlar... MYK dosya istiyor. Bu yapılacaksa göreve gelinmesinden hemen sonra yapılır, yolsuzluk varsa da o zaman gereğine bakılırdı. Oysa bugün bile parti ve belediyeler, kendilerini bir yargı organı yerine koyuyor ve geçmişi bugünden başlayarak yargılamaya kalkıyor. Hem savcılığa, hem yargıçlığa soyunarak önümüzdeki 2 yıla girilmesi öneriliyor. Bunu anlamlı bulmadığımı burada açıkça belirtmek istiyorum.

Bu istem daha önceki MYK genelgelerinde de dile getirilmiş bir istemdi. Böylesine bir istemde ısrar eden MYK, bizim yönetimimizdeki belediyelerle ilgili birçok ciddi söylentinin de üzerine gidilmesi gereğini kamufle etmemelidir.

Bugünden geçmişe baktığımızda, yerel yönetimlerimize, belediyelerimize baktığımızda, çok şeyin konuşulduğunu, çok şeyin dile getirildiğini, bunların yazılı metinlere döküldüğünü, uyarıların yapıldığını, genelgelerin yayınlandığını biliyoruz. Tüm bunlara karşın, eğer bugün hala ve bundan sonra belediyelerimiz düzelmiyorsa ve hatalar yapıyorsa ve yapı işlemiyorsa ve halen tepki alıyorsa, o zaman bugüne kadar söylenmişler bizim ilkelere, belediyelerimizin uygulamalarına yansımamış demektir. Bu saptamayı yapmak zorundayız. O zaman Merkez Yönetim Kurulu da boşuna genelgeler yayınlıyor, biz boşuna konuşuyoruz, parti örgütleri boşuna uyarıyor ve yöneticilerimiz de boşuna çaba harcıyor demektir.

Bugünkü geldiğimiz noktayı, bu anlamda talihsiz nokta olarak değerlendiriyorum. Oysa 1989 yerel seçimlerinden sonra 24 Eylül 1989'da yapılan dört ilçenin danışma kurulunda birçok şey dile getirilmişti. O zamanlar bir parti görevi olarak kabul edip titiz biçimde kaleme almaya çalıştığım bu

kurultayın yerel yönetimlerle ilgili bölümünde dile getirdiğim bazı görüşlerin bugün de geçerliliğini koruduğunu görmekten üzüntü duyuyorum. Şöyle yazmıştım orada ve bazı meclis üyelerimiz tarafından eleştirilmiştim: “Sosyal demokratların yönettiği belediyeler, yalnız SHP’lilerin değil ama aynı zamanda beldede yaşayan herkesin belediyeleridir. O nedenle belediyeyle partililer arasındaki ilişkilerde, partililer kendilerinde bir öncelik hakkı görmemelidirler. Gerek meclis üyeleri gerekse partililer, belediyede ‘iş takip memuru’ gibi dolaşmamalı ve yöneticileri gereksiz aşırı kişisel isteklerle boğmamalıdır. Tersine durumda belediyeler sosyal demokrat politikaların iyiliğini ve eşitlikçi özelliğini diğer insanlara nasıl göstereceklerdir”.

Aradan geçen süre bu yaklaşımın tersi doğrultuda yüzlerce örneğin yaşandığı bir süreç oldu. Ne parti bu sürece müdahale edebildi, ne belediyelerimiz bu sürece müdahale edebildi ve biz bu günlere geldik.

Bir düşünür eleştiri konusunda şöyle der: “Eleştirilmek zaman zaman üzücüdür, ama eleştirilmemek her zaman için kötüdür”. Eleştirilerde her zaman yıkıcı bir özellik aranmamalıdır. Biz burada zaman zaman eleştiri yaptığımızda, alınganlıklar gösteriliyor. Sert tepki gösterildiği zamanlar da oldu. Oysa bütün dileğimiz, sözü edilen hataların yinelenmemesidir. Bu niyetle dile gelen bütün eleştiri sözlerimiz, bizim içimizdeki sıkıntıdan kaynaklanmıştır,

Bizim de bazı gözlemlerimiz oluyor. Herkesin olduğu gibi... Bir başka arkadaşımızın da oluyor. Bir olay oluyor. Ondan üzüntü duyuyorsunuz, onu içinize sindiremiyorsunuz, “böyle olmamalı” diyorsunuz, “bizim yönetimlerimiz döneminde böyle uygulamalar yapılmamalı” diyorsunuz, çıkıp burada eleştiriyorsunuz, tepkiyle karşılaşıyorsunuz. Bunları söylemek zorundayız. Onlar, bizim içimizdeki, olumsuzluklar karşısında depresen gerilimlerin, beklentilerimizin tersi doğrultudaki uygulamalara tepkilerimizin dışı vurmasıdır.

Geçen toplantıda sayın ilçe başkanımız bir şeyi itiraf etmek zorunda kaldı: “Yerel yönetimlerle ilgili toplantılar oluyor, örgüt toplantıları oluyor, Meclis üyelerimize ısrar ediyorum gelmiyorlar. Çoğu gelmiyor buraya. Onlar benim arkadaşım, dostum, canım. Yazı da çıkardım kendilerine. Yine de gelmediler” diyor. O zaman burada bir suç var, ilçe başkanının bunca zorlamasına, bunca uyarısına karşın eğer o arkadaşlarımız buraya gelmiyorsa, İlçe Başkanımızın bazı şeyleri yapmasını beklemek benim bir partili olarak hakkımdır, İlçe Başkanımızın o zaman bazı şeyleri yapması gerekiyor. İşte söylenmek istenen şey bu...

Eğer az önce okuduğum 1989 Kurultayı’ndaki o olayın örnekleri çoğaldıysa, giderek böyle müdahaleler yapılmadığından, uyarıların ötesinde, uymayanların parti disiplinine uymayanların hakkında gerekenler yapılmadığındandır. O zaman da biz buralarda ağzımızla kuş tutsak, çok da güzel şeyler söylesek işleyişi değiştiremiyoruz. İşleyiş bizim dışımızda, yerine göre partinin dışında, yerine göre genel ve artık tartışılmaz ilkelerin dışında, bir biçimde geliyor ve geliştiği zaman da biz yerel yönetimlerde başarısız oluyoruz. O başarısızlık da giderek bizim genel politikamıza yansıyor.

Şimdi bunu söylediğim zaman bazı arkadaşlarımız gene alınganlık göstereceklerdir. Yine kızacaklardır, üzüleceklerdir. Belki eleştireceklerdir. Başta belki ilçe başkanımız bu konuda bir şeyler söyleme gereği duyacaktır.

Ama bazı olaylar var ki, artık sübjektif düşüncelerimizin, niyetlerimizin, amaçlarımızın ötesinde, bazı nesnel, kaçınılmaz, ertelenemez, ötelenemez müdahaleleri gerekli kılıyor. Bunu söylediğimiz zaman “demokratlık tartışması” başlatılıyor. Bu başka bir şey. Burada sözü edilen, disiplinsizliktir. Burada vurgulanmak istenilen bir disiplinsizlik olayıdır. Bunu gündeme getirmek istiyorum. Çünkü bu olay çok önemli. Aynı toplantılarda parti-yerel yönetimler ilişkisi kurulurken de bu sıkıntılar gündeme geliyor çünkü.

Benim bütün dileğim, bundan sonra eğer bir tüzük kurultayında bazı şeyler yeniden sistematik biçimde ele alınacaksa, örneğin parti yöneticilerinin belediyelerde herhangi bir biçimde görev almaması konusunun kesinlikle düzenlenmesidir. Bu alan düzenlenmek zorundadır. Tersine durumda, hem orda

ham burada görev alındığı zaman, o denetimi kurmak zorlaşmaktadır. Bu kadar objektif olabilmek kolay mı? Hem iş yapan, hem kontrol eden olmak... İlle de ilişki denecektir, ilçe ve il başkanlarının belediyelerdeki grupların doğal başkanı olmasıyla bu sorun da çözülecektir.

Benim savunduğum düşünceye göre, parti, yerel yönetimlerin üzerinde, partili olarak görev almış yetkililer üzerinde ve yönetimde bizi, politikalarımızı temsil eden organlar üzerinde bir denetleme işlevi kurmak zorundadır. Çünkü hiçbir aklı başında üretim süreci, hiçbir aklı başında mekanizma denetim mekanizmasından yoksun düşünülemez. Fabrikalardaki üretimden örgütsel yapılara kadar bu böyledir. Bir denetim mekanizmasının olması gerekiyor. Bu mekanizma belediyenin kendi örgütlenme şemasında da olabilir, ki birçok birimde bu zaten vardır. Ama olay, kararların denetimi olunca, bunun sorumluluğunu taşıyacak olan partinin denetimi önem kazanır. Oralarda kendi ilkelerini atlayan, o ilkelerin dışında davranan partilileri, deyim yerindeyse, yola getirecek olan partidir. Başka çaresi de yok. Başka türlü o disiplin kurulamaz. Ondan sonra da başarılı olamayız.

Şimdi yerel yönetimlerimizin bugün geldiği noktada, önümüzdeki bir tarih önem kazanıyor: 7 Haziran seçimleri, İstanbul'da da 8-9 merkezde seçim yapılacak. Kamuoyu yoklamaları SHP'nin % 11'lere düştüğünü gösteriyor. Parti tepetaklak gidiyor. Kayıyoruz artık biz. Nerede duracağınız belli değil. O durma noktasını tanımlayabilmek için, yani "biz surda durabiliriz, şurada ayağa kalkabiliriz, sonra yürümeye ve koşmaya başlayabiliriz" diyebilmek için iyimserlikler azalıyor. Bu kötü gidişin durma noktası neresi olacak? 7 Haziran seçimleri kaymayı hızlandıracak mı? Bunları kestiremiyoruz...

Birçok senaryolar yazılıyor. Bu senaryoların içinde "SHP gidiyor, eriyor" diyenlerin, böyle değerlendirmeler yapanların sayısı çoğalıyor. Bu noktada şunu söylemek istiyorum: Halkın bu değerlendirmeyi yapması düşündürücü, ama yadırganacak bir durum değildir. Halk partiye dışarıdan bakıyor, bu partiden beklediklerini bulamıyordur, belediyeler kendisini düş kırıklığına uğrattırıyor, imajı kötü buluyordur, parti vizyonunu yenileyemiyordur, tüm bunların sonunda da halk partiden umudunu kesmektedir. Bu sonuç anlaşılır bir sonuçtur.

Ama esas korkulması gereken nokta, partide pasif üyeliği kabul etmeyen partililerdeki bu tür değerlendirmelerdir. Artık bizim partinin içinde de pasif üyeliği kabul etmeyen partililer arasında, "bu parti eriyor" değerlendirmeleri yapılıyor. "Bu parti kurtulacak" inancı yok!.. Bir inanç erozyonu var. Bu inanç erozyonu çok ciddi boyutlarda... Yani bu partinin kurtulabileceğine, bu partinin ayağa kalkabileceğine, bu partinin iktidara oynayabileceğine olan inanç azalıyor. Bu noktada birbirimizi kandırmayalım. Bu bir gerçektir. Bu gerçeğin içinde, partiyi dağıtacak bu gerçeğin içinde biz SHP üyeliğimizi sürdürüyoruz. Halen bir şeylerin kurtarılabilmesine olan inancımızla. Halen bu inancını koruyanlar, bu partinin gelecekte, bir gün, ne gün olur belli değil, ama bir gün düzeleceği inancıyla geliyor, çıkıyor düşüncelerini aktarıyor, değerlendirmeleri dinliyor, tartışıyorlar. Ama buraya gelenlerin sayısı artı yönde değişmiyor, gelen yüzler de değişmiyor... Hep aynı yüzleri görüyor bu kürsüye çıkanlar. 3500 üyeyle övünmek yetmez bu sonuç karşısında... Bunu, kelle hesabı yapmayı bir kenara bırakalım...

Bu noktada, bu inanç yoksunluğunun içinde İlçe Yerel Yönetimler Komisyonu'nun neden çalışmadığına gelmek istiyorum. Ben bu partiye üye olduğumdan bu yana hep yerel yönetimler komisyonlarında görev yaptım. 1989 seçimleri öncesinde ve sonrasında bu komisyonda bulundum. Hatta 1989 seçimleri öncesinde 3 belediye başkanı adayımızla aynı komisyonda bulunduk. Bir tanesi şimdiki başkanımızdı. Çok güzel şeyler üretildi. Bazı komisyon üyeleri de meclis üyesi oldu. Elimdeki tutanaklara bakıyorum da ne güzel şeyler söylenmiş o zamanlar, örn. 17.10.1988 tarihli tutanakta, halkla iletişim kurmaktan, mahalle gezileri yapmaya, örgütlenme biçimine, bir bülten çıkarmaya, alt komisyonlar kurmaya, Beşiktaş Belediyesi'nin uygulamalarına, sosyal demokrat belediyeçilik anlayışına, toplantılarla çalışmalarını tabana yaymaya ilişkin öneriler geliştirmişiz. Bu önerileri yönetim kuruluna aktarmışız.

Daha sonraki komisyonlarda da çok ilginç öneriler yapılmış. Tuttuğum notlara bakıyorum. Sayın Durakoğlu çok büyük bir samimiyetle ve inançla bu toplantıları organize edip, "bir şeyler yapalım, bir şeyler üretelim, belediyeyi besleyelim, çeşitli konularda somut önermelerimiz, projelerimiz olsun"

demiş. Toplantıya katılan partili arkadaşlarımızın da ilginç önerileri olmuş. Fakat bir süre sonra bu toplantılar da tavsamış.

Neden?

Ben kendi adıma söylüyorum; o toplantıların sonuçları bizim belediye çalışmalarımıza yansımayacak inancı geliştirdi bende. Yani o toplantılarda alınan kararlar o toplantı masasında kalacaktı. Nedense bazı kararlar, düşünceler bir yerlere takılıyor. “Ben alınan kararların sonuca dönüştüğünü göremedikten sonra, niye zamanımı orada tüketeyim,” düşünceleri, ister istemez depreşiyor. İnaniyorum ki, zaman içinde diğer arkadaşlar da heyecanlarını yitirdiler ve benzeri değerlendirmelere vardılar.

Çünkü öneri geliştirmek için özveriyle çaba harcadığımız belediyelerimizden güzel haber, insanı hoplatan haber o kadar az geldi ki... Bilindiği gibi 26.12.1990 tarihli Hikmet Çetin imzalı, belediyelere gönderilen bir genelge var. Bu genelgede çok şeyler deniyor. Örn. “Büyükşehir Belediyeleriyle ilçe belediyeleri arasında uyumlu çalışma başarı için esastır. Göz önünde tutulması gereken nokta...” v.s. Biz de basından öğreniyoruz ki, pazar günü büyükşehir belediyesinde yapılan, toplantıda sert tartışmalar olmuş. Bazı belediye başkanlarımızın toplantıyı terk ettiğini okuyoruz. Demek ki 1990’dan bu yana birlikte bu kenti yönetme işi temellendirilememiş. Ve 1990’da yapılan uyarı yaşama geçemediği gibi, tersi yönde de çok şeyler olmuş. Bir ara sormuştum, eskiden Büyükşehir Belediye Başkanı ile ilçe belediye başkanlarının aylık yemeklerinin durumunu... Başta iyiymiş, zaman içinde 10’un altında katılımlar olmaya başlamış... Demek başkanlarımızın kendi aralarındaki diyalog zayıflamış.

Hikmet Çetin’in genelgesinde bir maddede şöyle deniyor; “Belediye başkanlarımız ve meclis üyelerimiz, günlük yaşamlarında her türlü davranışlarında, zor koşullar içinde yaşayan halkımızın gözü önünde, her türlü gösterişten uzak, sosyal demokrat değerler düzeni içinde, çalışkan, dürüst, yapıcı, mütevazı ve halktan biri olarak çalışmaya özen göstermelidirler”. Bunun aynısını şimdi gönderileceğini öğrendiğimiz genelgede de buluyoruz. Demek bu da sağlanamadı ki, genel merkez 2 yıl sonra bir uyarı yapma gereği daha duyuyor.

Genelge’de başka görüşler de var. Olasılıkla o zamanlar yerel yönetimlerden sorumlu genel sekreter yardımcısı Yiğit Gülöksüz’ün hazırladığı ya da çatkısını kurduğu bir genelge bu. Uzmanlığına çokça değer verdiğim Sayın Gülöksüz birçok başka uyarı yapma gereği duymuş o zamanlar. Ama biz bugün halen o sıkıntılardan konuşuyoruz.

Bu tabloya karamsar tablo diyenler olabilir. Ama abartısız gerçek bu. Bugün sorun nerede?

Bir şeyimizle çok övünüyoruz. Katılıyorum. 1974-1977 arasındaki yerel yönetim deneyimlerimizle çok övünüyoruz. O zaman yarattığımız modellerle övünüyoruz. O zamanın yoklukları içinde yaratılmış modellerdir bunlar. O zamana kadar yönetime bu kadar yakın olamamış partililerin yarattığı, yaşamın içinden çıkardığı modellerdir bunlar. Yaşayarak oluşturdukları modellerdir. Ancak 1990’lar Türkiye’si artık o zamandan farklı bir Türkiye’dir. 1990’lar dünyasının farklı olduğu gibi. Ve artık bugün, 1974-1977 anlayışıyla belediyecilikte ısrar edersek tıkanmalar kaçınılmaz olur. Yeni öğelerin o modelin içinde yer alması gerekiyor. Yeni bir belediyecilik modeli ortaya koyabilmemiz gerekirdi. Bugün bu ortaya konabilmiş değildir. Bunu en yetkili ağızlar da söylüyor. Yakınmalar var.

Diyeceksiniz ki, “yasa eski, kaynak yetersizdi, merkezi hükümet yardımları kesmişti” falan... 1974-1977 aralığında her şey tamam mıydı?

Örgüt yapıları iyileştirilememiştir. 1580 sayılı yasa bugün eskimiştir. Kabul. Bu yasaya göre belediyelerde meclis kararlarıyla kurulan müdürlüklerin sorumluları, imar müdürü, harita müdürü, emlak-kamulaştırma müdürü, kurulacak olan çevre müdürü, sosyal-kültürel işler müdürü, halkla ilişkiler müdürü encümende oy hakkına sahip değiller. Veteriner sahip ama. Bu müdürlük eskiden daha büyük önem taşıyordu. O zamanki toplumsal yapının yarattığı bir gereklilikti bu. Bu hizmet bugün de önemli. Ama artık kentleşmeden, kentlileşmeden söz ediyoruz biz bugün.

Ne yaptık bugüne kadar. Eski dediğimiz yasanın alternatifini ortaya koyabildik mi? Açıklanan demokratikleşme paketinden de bir şey çıkmadı bu konuda. Hiç olmazsa yasanın zaten işlemeyen maddelerini ve artık yetersiz kalan hükümlerini değiştirmek için ne yaptık?

Latince “hukuk topaldır” diye bir deyiş vardır. Hukuk olayların peşinden gider anlamına geliyor bu. Günümüzde de hukuk hep statükocudur. Yani var olan durumu korur. Benim inancım şu ki, biz belediyelerimizde fiili bazı durumlar yaratabilirdik. Eğer kafamızda bir örgütlenme modeli var idiye, daha güncel daha çağdaş bir modeli tasarladıysak eğer, onu yönetimde olduğumuz belediyelerde sınavabilirdik. Doğruluğu görülürse bu modelin, uygulama da sürerdi. Böylesi bir modeli işleyen bir modele dönüştürebilirdik. Bu da gerçekleşemedi.

Yeni bir yerel yöneticilik kültürü yaratamadığımızı inanıyorum. Tersine, bu dönemde, dilim söylemeye varmıyor, ama 1974-1977 yıllarında yaratılan modelin mirasyedisi olundu. Birçok değer yargısı bu dönemde erozyona uğradı.

Belediye içi işlerde, çok rutin olaylarda bile halkın tepkisini alacak kadar kötü bir işleyiş söz konusu. Tanıdık birini bulup da gitmeyi gerektirecek işleri (!) boş verin, sıradan işlerde bile halk SHP belediyelerinden yakınıyor. Bu yakınmalar öyle noktalara vardı ki, MYK’nın yolladığı genelgelerde, “komisyonlarda dosyalar bekletilmesin” diye uyarılar yapıldı. Yani ne hakkı var belediyelerin MYK’yı böyle konularla uğraştırmaya. Bunu anlamak zor. Belediyelerin bu uyarıdan zul duymaları gerekiyor.

Belediyelerimizi tümüyle toplum yararına işgörüler üreten kurumlar yapamadığımızı inanıyorum. Bu yönde faaliyet göstererek halkın desteğini kazanan, desteği genişleten kurumlar olmadı belediyelerimiz.

Kamu yararı, toplum yararı iki ayrı kavram. Yazınımıza 1961 Anayasası ile girdi. Eskiden tek bir kavram, “amme menfaati” vardı. 1980 öncesi öldürülen Prof. Ümit DOĞANAY Hocanın bir değerlendirmesi vardır, kendisini burada saygıyla anıyorum. O günün koşullarında yaptığı değerlendirmede Hocamız, “Düzenin salt özel iyeliğe dayalı olduğu toplumda, toplum yararından söz edilemez,” der. Ben de şöyle düşünüyorum, eğer kamu toplumu temsil ediyorsa, edebiliyorsa, kamunun yaptığı uygulamalar toplum yararına yaklaşır ve belki de çakışır. Ama eğer kamu toplumu temsil etmekten uzaklaşıyorsa, orda o kamunun çıkarı vardır. Ancak toplumun çıkarı tartışma konusudur. Belediyelerdeki uygulamaların bazıları, bu anlamda belediyenin çıkarmadır. Ama biz uygulamalarımızı toplumun çıkarıma dönüştürebilmeliydik. Daha doğrusu dönüştürmek zorundaydık.

Bu bağlamda, günün koşulları içinde Ümit DOĞANAY Hocanın yaklaşımına yürekten katılıyorum. Şu “rant belası” yüzünden belediyelerimiz olmaz noktalara düştüler ve belediyelerimizin bunca başarısız olmasının temelinde işte bu pastayı paylaşma savaşı var. Bir değerlendirmeye göre İstanbul’da paylaşılacak pasta 50 trilyonla 100 trilyon arasında kestiriliyor. Korkunç bir şey... Yalnızca toprak rantının yarattığı kocaman bir pasta var ortada. Yani bu pasta karşısında şöyle bir parmakçık da, hani fena olmaz, düşüncesi ister istemez boy atıyor. Ama bu öylesine kötü ve çekici pasta ki, bizim bütün ilkelerimize de bulaşma tehlikesi taşıyor ve giderek de bizi sosyal politikalar izlemekten alıkoyuyor. Çok tehlikeli bir pasta bu.

Bu durum karşısında hep sözü edilen “rantları kamuya döndürelim” düşüncesi... Yani örnekler o kadar az ki... Yani çok olmasını çok isterdim. Rantları geri döndürme araçlarının fazlasıyla uygulandığını görmeyi fazlasıyla isterdim. Ama bu dönemde ne yazık ki bu gerçekleşemedi, işte bu noktada belediyelerimizi daha sosyal politikalar izlemeye zorlayacak, itecek denetleyecek olan organın parti olması gerekiyordu. Bu noktadan uzaklaşıldı. Bu noktada müdahaleler yapılması gerekiyordu.

Bu olgu bizim il kurultayının sonucuna kadar yansıdı. Parti-belediyeler ilişkisi üzerine tartışmalar kurultayın sonucunu belirledi.

Şimdi bu saatten sonra neler yapılabilir? Yapılabilir mi?

Bundan yaklaşık bir yıl önceki değerlendirmelerde şu inancı taşıyordum: Zaman iyi kullanılırsa eğer, yani bundan sonraki zaman iyi kullanılırsa, hatta biraz da yoğun kullanılırsa, biraz da hesaplı-kitaplı kullanılırsa, belediyelerimiz gene bu imajlarını, kötü imajlarını silebilirlerdi. Bu şansımız vardı. Ama bu zamanı iyi değerlendirmek koşuluyla...

Geçen süre içinde yapılmış olanlarda emeği geçen bütün yetkilileri kutluyorum. Bunu belirtmek istiyorum. Yapılanlara haksızlık yapmak kesinlikle istemem.

Ben imajdan söz ediyorum. Genel görüntünün kötülüğünden söz ediyorum. Bir şeylerin yapılabileceğine olan inancım vardı.

Ama 1992 yılı Türkiye için çok zor bir yıl. Ülkemiz için zor. Hükümet için zor. Partimiz için zor. Belediyelerimiz için zor. Yani 1992 yılının sonunu iyi günlerde görmeyi çok diliyorum. Sıkıntılı, çok sıkıntılı günler yaşıyoruz. Bu sıkıntılı günler içinde “parti ayağa kalkar da, belediyelerimiz silkelendir de, geçmiş dönemler gerçekten eleştirel bir süzgeçten geçirilip bazı müdahaleler yapılır da, ilke kararları alınır düzelme olabilir” inancını korumak istiyorum. Bunu yitirdiğim zaman zaten bırakıp gitmemiz gerekiyor.

Yine bu inanç ve beklentiyle uyarıştım Sayın Durakoğlu’nu komisyon toplantılarında, “ilçe belediyemiz hiç olmazsa bundan sonra bir İç Genelge yayımlasın. Bazı olayları tanımlasın. Belediye çalışanlarını, bürokratları, kendi ilkelerimiz doğrultusunda hareket etmeye zorlayacak, onların hareket alanlarını kısıtlayacak bir İç Genelge yayımlansın,” demiştim. Yöneticilerimiz, bürokratlarımıza ve kurumda görev yapan memurlarımıza, işçilerimize daha çok yaklaşınlar. Önce onlara, ondan sonra halka... Kendi memuruna, kendi çalışanına uzak olan yöneticilerimizin başarılı olma şansı da yok zaten. Kendi memuruna yakınlaşamayan yöneticiler halka nasıl yaklaşabilirler?

Şunu söylemek istiyorum; Bizim üst yöneticilerimiz çok güzel kararlar alabilirler. Meclisimizden de güzel kararlar çıkabilir. Onu uygulayacak olanlar, müdürler, şeflerdir. Eğer siz o düzeyde bir denetim kuramadıysanız, halk sizi gene başka türlü tanıyacak demektir. Nitekim bunun örneklerini kendi belediyelerimizde yaşıyoruz.

Yani isim vermek istemiyorum. Ama bazı müdürlerimizin, ismi sağda solda şöyle ya da böyle dolaşan bazı müdürlerin hala görevde olmasını ben yadırgıyorum. Yani eleman mı yok? Ya da belediye yönetimimiz niye müdahale etmiyor? Çözüm mü yok? Bu müdürü görevden alın, sonra bir başkan yardımcımız ya da belediye başkanımız o müdürlüğü üstlensin, işte Yunanistan’da başbakan dışişleri bakanlığını üstleniyor. Yani yapıyor bunu. O düzeyde çözüm bulunuyorsa, bu düzeyde de bulunabilmelidir.

Sonuçta ne oluyor biliyor musunuz? Bizim vatandaşa yapmak zorunda olduğunu söylediğimiz, sen bunları böyle böyle yapacaksın, sen bunu böyle yerine getireceksin dediğimiz işlerin benzeri eğer biraz belediyeyi ilgilendiriyorsa, “ne olacak canım bu belediyemizin işi yapıverelim”e varıyor iş. Öyle olmaz! Yani vatandaşa öyle yaptırıcaksanız, kendiniz böyle davranacaksınız. Bu da olmadı. Bu da yanlış bir uygulama. Yani belediyemizin kendi içinde böylesine bir iç disiplini ve tutarlılığı kurması gerekiyor.

Komisyon toplantılarından birinde bir espri olarak söylemiştim, bizim belediyelerimizde aslında bir örgüte gereksinme var: O örgütün adı da BİT... Belediye İstihbarat Teşkilatı... MİT’i çağrıştırdığından pek sempatik değil... Ama bakıyorsunuz kötü kötü uygulamalar yapılıyor ve sürüyor. Engellenmiyor. Durmuyor o uygulamalar... Sayın AKAR geçen toplantılardan birinde söylemişti: Beşiktaş’ta 2500 tane imara aykırı yapı varmış. Kuşkusuz bunun hepsi bizim dönemimizde yapılmadı. Geçmiş dönemlerde de yapılanlar var. Ama bunun içinde bizim belediyede olduğumuz dönemlerde de yapılanlar var. Nasıl oluyor bu? Halen de sürüyorsa bu imara aykırı yapılaşma, bu daha da sürecek o

zaman... Yani bu engellenmiyorsa eğer, bir yerlerde bir şeyler bir biçimde kotarıyor demektir. Bu nasıl engellenecektir? Bu engellenmediği sürece de biz belediyenin imajını düzeltemeyiz.

Yani söylemek istediğim şu: Bundan sonraki zamanda eğer belediyelerimiz imajlarını düzeltmek istiyor ise, böyle bir kararlılık, istek ve niyet varsa eğer, başarılı olunmak, toplum yararına uygulamalar yapılmak isteniyorsa, bazı disiplin önlemleri alınmak zorundadır... Alınabilir mi? Oraya kocaman bir soru işareti koymak istiyorum. Onun yetkisi benim elimde değil çünkü... Benim sorumluluğum bunları dile getirmekle sınırlı... Gözlemlerimi size sunmakla sınırlı...

Sıkıntılarımla anlattım, umutlarım var birazcık, inançlarımı yitirmek istemiyorum... Başarısızız... İyi durumda değiliz... Belediye uygulamaları ne yazık ki partiyi çok olumsuz etkiliyor...

Merkez Yönetim Kurulu üyelerimiz, il ve ilçe başkanlarımız:

Lütfen aklınızı başımıza toplayın, gereken müdahaleleri lütfen yapın!

İnançlarınız uğruna yapın!

Demokratlığınız uğruna yapın!

Sosyal demokrasinin geleceği adına yapın!

SHP'nin kötü durumunu düzeltmesi için yapın!

Ama yapın!

Yapmazsanız eğer, olasılıkla buralarda bu kadar fazla yüzü de göremeyeceksiniz.

Sosyal demokratların gelecekte verecekleri iktidar mücadelesinin halka mal edilebilmesi açısından sizin müdahale etmeniz, spekülasyon tartışmaların dışında kalacak bir önem ve öncelik taşıyor.